

РЕШЕНИЕ

№ 624

гр. Благоевград, 27.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, VIII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Димитър Р. Беровски

при участието на секретаря Ана Г. Г.

като разгледа докладваното от Димитър Р. Беровски Гражданско дело № 20231210100443 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 310 и сл. ГПК.

Образувано е въз основа на искова молба, подадена от И. Д. С., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Б., чрез адв. Н. Б. против БД "Спортни имоти-Благоевград", с адрес: гр. Благоевград, пл. „Георги Измирлиев“ № 1, представлявано от директора Др. Ст..

Ищецът твърди, че се е намирал в трудово правоотношение с ответника, въз основа на трудов договор, по силата на който е заемал длъжността "Охрана". Сочи, че със заповед на законния представител на ответника-работодател, издадена на 09.01.2023г., трудовото му правоотношение е било прекратено, считано от 09.01.2023г., поради съкращаване в щата. Поддържа, че уволнението е незаконосъобразно. В подкрепа на тази си позиция излага твърдения, че: заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение била неясна и немотивирана; не можел да бъде съкратен, тъй като бил защитен като секретар на Синдикалната организация при ответника; Синдикалната организация не е била дала съгласие за прекратяване на трудовото му правоотношение. Ищецът изтъква още, че след уволнението бил останал без работа, поради което му се дължало обезщетение за 6-месечен период, считано от 09.01.2023г., в размер на 4924,80 лв. (съобразно допуснатото изменение на размера на този иск). Претендират се и съдебно-деловодни разноски.

Ответникът намира уволнението за законосъобразно. Не оспорва факта, че ищецът е работил при него по безсрочен трудов договор на длъжността "Охрана" до 09.01.2023г., когато със Заповед № 6/09.01.2023г. на законния представител на ответника - директора на БД "Спортни имоти-Благоевград", трудовото му правоотношение било прекратено. Счита, че е налице основанието "съкращаване в щата" за прекратяване на процесното трудово правоотношение. В подкрепа на тази си процесуална позиция излага подробни доводи, че всичките 6 броя за длъжността "Охрана" били съкратени, както и че заповедта за уволнение била мотивирана и ясна. Поддържа, че ищецът не се ползвал с предварителната закрила по чл. 333, ал. 4 КТ, тъй като съгласно чл. 17 от Колективния трудов договор (КТД) се изисквало да направи само предварителна консултация със синдикалния орган.

Съдът, след като съобрази обстоятелствата по делото и приложимия закон, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По повод подадената искова молба, предмет на разглеждане в настоящото производство са

следните искиви претенции:

- иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, с който се претендира да бъде признато за незаконно и да бъде отменено уволнението на ищеца от заеманата при ответника длъжност "Охрана", извършено със Заповед № 6/09.01.2023г. на законния представител на ответника - директора на БД "Спортни имоти-Благоевград";

- иск по чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ, с който се претендира ищецът да бъде възстановен на заеманата до уволнението длъжност, и

- иск по чл. 344, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 225, ал. 1 КТ, имащ за предмет осъждането на ответника да заплати на ищеца сумата от 4924,80 лв., представляваща обезщетение за оставане без работа поради уволнението, за периода 09.01.2023г. – 09.07.2023г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 01.03.2023г., до окончателното погасяване (съобр. протоколно определение на съда от 29.05.2023г., с което по реда на чл. 214, ал. 1, изр. 3, предл. 1 ГПК е допуснато изменение на размера на претенцията с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 225, ал. 1 КТ).

1. Относно иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

В принципен план фактическият състав на прекратяването на едно трудово правоотношение в хипотезата на чл. 328, ал. 1, т. 2, предл. 2 КТ („съкращаване в щата“) включва кумулативно следните елементи: 1/ извършване по надлежния ред на съкращаване в щата на предприятието, засягащо заеманата от ищеца длъжност; 2/ съкращаването в щата да е реално; 3/ надлежното осъществяване на подбор, в рамките на който ищецът да е получил най-нисък резултат, освен ако не са били налице основанията за извършване на подбор, и 4/ получаване на разрешение, респ. мнение на компетентни органи, ако такова се изисква, с оглед спецификата на конкретния случай.

Съкращаването на щата представлява премахване на щатни бройки от щатното разписание на предприятието. Основанието за уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 2, предл. второ - съкращаване на щата, е налице само при реално премахване от щатното разписание на длъжността или на част от щатните бройки за нея.

Следва да се изтъкне, че релевантно е само съкращаване в щата, което е реализирано от лицето или от органа, разполагащ с правомощието да прави промени в щатното разписание на предприятието.

За възникване на потестативното право на работодателя да прекрати трудовия договор с работник или служител по реда на чл. 328, ал. 1, т. 2, предл. 2 КТ е необходимо валидното вземане на решение за съкращаване на щата, преди извършване на уволнението, а изготвянето на щатно разписание въз основа на вече взетото решение за промяна на щата е последваща техническа дейност, която няма отношение към законността на уволнението (вж. Решение № 306 от 09.10.2013 г. по гр. д. № 1851/2013 г., IV г. о. на ВКС).

Съгласно чл. 329, ал. 1 КТ, при закриване на част от предприятието, както и при съкращаване в щата или намаляване на обема на работата, работодателят има право на подбор и може в интерес на производството или службата да уволни работници и служители, длъжностите на които не се съкращават, за да останат на работа тези, които имат по-висока квалификация и работят по-добре. Тук е необходимо да се проведе разграничение между хипотезите на „правото на подбор“ и „задължението за подбор“. За да бъде упражнено „правото на подбор“, трябва да има сходство между трудовите функции на съкращаваната и несъкращаваните длъжности. По различен начин се поставя въпросът при „задължението за подбор“. При съкращаването на част от повече еднакви длъжности работодателят е длъжен да извърши подбор между заемащите ги работници или служители, иначе той не може да определи кои работници или служители да уволни и кои да запази на работа. Правилното изпълнение на „задължението за подбор“ предполага в него да бъдат включени всички лица, изпълняващи несъществено различаващи се трудови функции (вж. Решение № 182 от 04.06.2015 г. по гр. д. № 6457/2014 г., IV г. о. на ВКС, както и цитираната там съдебна практика на ВКС/.

Преценката на работодателя по чл. 329, ал. 1 КТ – кой от работниците и служителите има по-висока квалификация и работи по-добре подлежи на съдебен контрол в производството по иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, при упражняването на който съдът проверява основават ли се приетите от работодателя оценки по законовите критерии по чл. 329, ал. 1 КТ на действително притежаваните от работниците и служителите квалификация и ниво на изпълнение на възложената работа (вж. Тълкувателно решение № 3 от 16.01.2012 г. по тълк. дело № 3 от 2011 г. на ОСГК на ВКС). Работодателят следва да провежда подбор съобразно изискванията на закона, прилагайки еднакви критерии, които независимо от спецификата на всяко производство или служба трябва да бъдат относими към нормативно регламентираните критерии. Съдебният контрол за законосъобразност за правилното приложение на последните е насочен към осигуряване на точното прилагане на закона, поради което не се изчерпва с констатиране на формалното прилагане на критериите по чл. 329, ал. 1 КТ, а обхваща проверката на приетите от работодателя оценки по същите критерии. По този начин, преценявайки обосноваността на оценките по чл. 329, ал. 1 КТ, съдът решава дали правото на подбор е осъществено съобразно установения правен режим (вж. Решение № 347 от 16.01.2014 г. по гр. д. № 4084/2013 г., III г. о. на ВКС).

Горните принципни положения имат пряко отношение към фактическите и правните проблеми, които поставя разглежданият казус, поради което именно на тяхната плоскост трябва да се потърси и разрешението на последните. В тази връзка е необходимо да се съобрази следното:

Не е спорно между страните в настоящото производство, че те са се намирали в безсрочно трудово правоотношение, в рамките на което ищецът е заемал при ответника длъжността "Охрана".

Видно е от Заповед № 6 от 09.01.2023г. (вж. л. 3 от делото), издадена от законния представител на ответника - директора на БД "Спортни имоти-Благоевград", че трудовият договор между ответника и ищеца И. С. е бил прекратен, считано от 09.01.2023г., поради съкращаване в щата и на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, предл. 2 КТ. Връчването на това писмено изявление на работодателя е било извършено на 09.01.2023г., като на тази дата ищецът И. С. е получил препис от процесната заповед.

Във връзка със заявленията в исковата молба възраженията за незаконност на прекратяването на трудовото правоотношение, които очертават и предмета на делото, съдът приема следното:

Оплакванията на ищцовата страна, че заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение била неясна и немотивирана, са неоснователни. В тази връзка е необходимо да се изтъкне, че в процесната заповед ясно е посочено основанията за прекратяване на трудовото правоотношение - "съкращаване в щата" (и цифром, и словом). Следователно в уволнителната заповед са изложени мотиви защо се прекратява трудовото правоотношение. Мотивите са изложени в заповедта, като не е необходимо излагането на нищо повече от посоченото от работодателя.

Спорно е между страните дали е налице реално съкращаване в щата.

Настоящият съдебен състав намира, че е налице реално съкращаване в щата в длъжността „Охрана“ при ответника. В тази връзка по делото се установява от приложеното по делото ново длъжностно разписание на ответното дружество, че считано от 12.09.2022г., не са предвидени бройки за длъжността „охрана“. Следва изрично да се изтъкне и че приетият като доказателство по делото Договор № 4/09.01.2023 г., сключен между ответника и „С.И.А. Секюрити“ ЕООД, не променя изводите на съда, че е налице действително съкращаване на щата. Реално е съкращаването на щата и когато длъжността е съкратена, а нейните функции са разпределени и поети от други работници и служители или част от тях /или изцяло/ са възложени за извършване от лица по граждански договор /който граждански договор е бил сключен към датата на вземане на решението за съкращаване на щата, в т.ч. и към момента на уволнението/. В този смисъл е необходимо да се посочи, че става въпрос за

целесъобразност на взетото решение, като съдът не разполага с правомощието да контролира това решение на работодателя.

Неоснователно е оплакването на ищеца, че се ползва с предварителна закрила закрила по чл. 333, ал. 4 КТ. Разпоредбите на Кодекса на труда относно уволнението на работниците и служителите, вкл. разпоредбите относно закрилата при уволнение имат императивен характер. Единствено изключение от този принцип е чл. 333, ал. 4 КТ. С тази разпоредба е разширена синдикалната закрила при уволнение, предвидена за членовете на синдикалното ръководство с разпоредбата на чл. 333, ал. 3 КТ. Законодателно е уредена възможност за страните по колективното трудово договаряне да предвидят закрила при уволнение и на работниците и служителите членове на синдикална организация, която е страна по КТД, както и на работниците и служителите, присъединили се към КТД по реда на чл. 57, ал. 2 КТ. Съгласно чл. 333, ал. 4 КТ, когато това е предвидено в КТД, работодателят може да уволни работник или служител поради съкращаване на щата или при намаляване на обема на работата след предварителното съгласие на съответния синдикален орган в предприятието. Съгласно чл. 17, ал. 1 от Колективния трудов договор работодателят може да уволни работник или служител поради съкращаване в щата или при намаляване на обема на работа след предварителна консултация със синдикалната организация, което в настоящия казус е сторено от работодателя. Ако в клауза на колективния трудов договор е предвидено работодателят да съгласува уволнението или да вземе становището, мнението или да информира синдикалния орган, а не да вземе неговото предварително съгласие, не е налице предварителна закрила при уволнение по чл. 333, ал. 4 КТ- Тълкувателно решение № 4 от 17.12.2013 г. по т.д. № 4/2013 г. ВКС, ОСГК.

С оглед изложеното се налага изводът, че доводите за незаконност на прекратяването на процесното трудово правоотношение, поддържани в исковата молба, са неоснователни.

С оглед изложените съображения предявеният иск по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ подлежи на отхвърляне.

2. Относно исковете по чл. 344, ал. 1, т. 2 и чл. 344, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 225, ал. 1 КТ:

Основателността на тези искове е обусловена от установяване прекратяване на трудовия договор в нарушение на закона и в този смисъл са поставени в зависимост от изхода на конститутивния иск по чл.344, ал.1, т.1 КТ. Отхвърлянето на последния, налага идентичен правен резултат и на претенцията за възстановяване на длъжност и за заплащане на обезщетение, поради което, исковете следва да бъдат отхвърлени.

Относно разноските.

Предвид крайния изход на правния спор, на ищеца не се следват, претендираните от него разноски по делото, а на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът дължи и следва да бъде осъден да заплати на ответника, претендираните от последния разноски за адвокатско възнаграждение, което възлиза на сумата от 780 лв.

Ръководейки се от изложените съображения, Районен съд – гр. Благоевград, Гражданско отделение, Осми състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените от И. Д. С., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Б. против БД "Спортни имоти-Благоевград", с адрес: гр. Благоевград, пл. „Георги Измирлиев“ № 1, представявано от директора Др. Ст., искове по чл. 344, ал. 1, т. 1 – 3 КТ за признаване на незаконността и отмяната на уволнението на ищеца от длъжност "Охрана", извършено на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, предл. 2 КТ със Заповед № 6 от 09.01.2023г., за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност "Охрана" и за заплащане на обезщетение по чл. 225, ал. 1 КТ в размер на 4924,80 лв., за периода 09.01.2023г. – 09.07.2023г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 01.03.2023г., до окончателното изплащане на главницата.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, И. Д. С., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Б. **да заплати** на БД "Спортни имоти-Благоевград", с адрес: гр. Благоевград, пл. „Георги Измирлиев“ № 1, представлявано от директора Др. Ст. **сумата от 780 лв. /седемстотин и осемдесет лева/** – разноси по делото.

Решението **подлежи** на обжалване пред Окръжен съд – гр. Благоевград **в двуседмичен срок, считано от 28.09.2023г.**, която дата е била обявена от съда на страните, на основание чл. 315, ал. 2 ГПК.

Да се връчи, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК, препис от съдебния акт на страните по делото, като **в съобщението**, с което се извършва връчването, **изрично да се отбележи**, че решението подлежи на обжалване, както е посочено в него.

Съдия при Районен съд – Благоевград: _____